

Titulli i lëndës: Zhvillimi historikë i turkologjisë (Türkolojinin Tarihi Gelişimi)

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Turkologjise
Titulli i lëndës:	Zhvillimi historike I turkologjise
Niveli:	MA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Semestri i X
Numri i orëve në javë:	2+1
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.Dr. Ergin Jable
Të dhënat kontaktuese:	ergin.jable@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Studimet për gjuhën, letërsinë, kulturën, historinë turke nga studiuesit evropian fillojnë qysh në fund të mesjetës. Kjo lëndë synon që studentëve t'i ofron informata për zhvillimin historik të turkologjisë dhe për studiuesit të turkologjisë në Evropë, Ballkan dhe Kosovë, në mënyrë që turkologët e ardhshëm ta kenë një pasqyrë më të qartë edhe për literaturën e kësaj fushe por edhe për trendet rajonale për këtë fushë.

Qëllimet e lëndës:

Qëllimet kryesore lëndës synon që studentëve t'i ofron informata për zhvillimin historik të turkologjisë dhe për studiuesit të turkologjisë në Evropë, Ballkan dhe Kosovë, në mënyrë që turkologët e ardhshëm ta kenë një pasqyrë më të qartë edhe për literaturën e kësaj fushe por edhe për trendet rajonale për këtë fushë.

Rezultatet e pritshme të nxënies:

Në fund të këtij kursi një student, i cili do të vlerësohet se e ka mbaruar me sukses provimin, do të jetë në gjendje që:

- të përkufizoj termin turkologji,
- të bëjë dallimin mes turkologjisë dhe të orientalistikës,
- të ofroj informata për shkollat e turkologjisë evropiane dhe ballkanike në sinkroni dhe diakroni,
- të jetë i informuar për burimet themelore të turkologjisë.
- të ketë njohuri për tendencat aktuale të turkologjisë turke dhe evropiane.

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	1	15	15
Punë praktike			
Përgatitje për test intermediar			

Konsultime me mësimdhënësin	30 min	6	3
Puna në terren	1	10	10
Testi, punimi i seminarit	2	2	4
Detyrë shtëpie	2	15	30
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	10	20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	3	2	6
Projektet, prezantimet, etj.	2	1	2
Total			150: 25=6,00 6 ECTS

Metodat e mësimdhënies:	Raporti ndërmjet pjesës teorike dhe praktike e këtij kursi realizohet me dy orë ligjërata dhe me një orë ushtrime në javë. Në pjesën teorike të lëndës trajtohet literatura e kursit përmes diskutimeve lidhur me faktorët që kanë ndikuar në zhvillimin e turkologjisë në Evropë dhe në Ballkan, si dhe analizohen vepra të zgjedhura të tokologjisë në përgjithësi. Në pjesën praktike bëhen analiza të përqendruara në studimet e turkologjisë në Ballkan.

Metodat e vlerësimit:	<table border="1"> <tr> <td>Pjesa teorike</td> <td>Pjesa praktike</td> </tr> <tr> <td>70 %</td> <td>30 %</td> </tr> </table>	Pjesa teorike	Pjesa praktike	70 %	30 %
Pjesa teorike	Pjesa praktike				
70 %	30 %				

Literatura primare:	1. ANDREAS Rona-Tas, Türkolojiye Giriş,(çev.İsa Sarı)Nobel Yayınları, Ankara, 2013 2. HASAN Eren, Türklük Bilimi Sözlüğü, TDK Yayınları, Ankara 3. LARS Johanson, Türk Dili Haritası üzerine Keşifler, Grafiker Yayınları, Ankara, 2017 YAMAN, Ertuğrul (1999), Türkiye Türkçesinde Zaman Kaymaları, Ankara: TDK Yayınları. YELTEN, Muhammet (2011), Türk Dili ve Anlatım Bilgileri, İstanbul: Türkmen Kitabevi. ZÜLFİKAR, Hamza (1991), Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları, Ankara: TDK Yayınları. AKSAN, Doğan (2007), Türkçenin Bağımsızlık Savaşımı: Son 75 Yılda Türkiye Türkçesi, Ankara: Bilgi Yayınevi. DEMİRCİ, Kerim (2014), Türkoloji İçin Dilbilim, Ankara: Anı Yayınları.

	EROL, Ertan - Ali IŞIK (2012), İngilizce-Türkçe Karşılaştırmalı Dil Bilgisi, Ankara: Pelikan. ERSOY, Feyzi (2017), Türkiye Türkçesinde Kelime Tahlilleri, Ankara: Gazi Kitabevi. GÖKDAYI, Hürriyet (2012), Türkçede Kalıp Sözcükler, İstanbul: Kriter Yayınları. GÜLMEZ, Mevlüt (2016), II. Abdülhamid Dönemi (1876-1908) Basınının Dili, Konya: Palet Yayınları.
Literatür özetleri:	Ahmet Temir, Türkoloji Tarihinde Wilhelm Radloff Devri, TDK Yayınları, Ankara, 1991 Edward W. Said, Şarkiyatçılık, Metis Yayınları, İstanbul, 2017 Geoffrey Lewis, Trajik Başarı, Türk Dil Reformu, Çeviri Bilimi, İstanbul, 2016 Sever, Sedat (2000): Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme. Ankara: Anı Yayıncılık. TANPINAR, Ahmet Hamdi (2006). XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. TAŞER, SUAT (1987). Konuşma Eğitimi. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları. TURAN, Şerafettin, Türk Kültür Tarihi. Ankara: Bilgi Yayınevi. TÜRKÇE SÖZLÜK (200?). Ankara: TDK Yayınları. TÜRKÇE SÖZLÜK 1,2 (200?). Ankara: Dil Derneği Yayınları. Üstünova, Kerime (2002): Dil Yazıları, Ankara. Akçağ Yayınları.

Hartim i planit mësimor	
Java	Zhvillimi historikë i turkologjisë (Türkolojinin Tarihi Gelişimi)
Java 1:	Türkoloji biliminin tanımı, Altay dilleri teorisi, Türkçenin dünya dilleri arasında yeri
Java 2:	Yapı ve köken bakımından diller, Türk sözünün anlamı ve ana çizgileriyle Türk tarihi
Java 3:	Türkçenin tarihi dönemleri ve Türkçenin yayıldığı alanlar
Java 4:	Türkolojinin Tarihçesi
Java 5:	Macaristan'da Türkolojinin Gelişimi
Java 6:	Belli Başlı Macar Türkologlar. (Gyula Nemeth, Armin Vambery, György Hazai)
Java 7:	Belli Başlı Macar Türkologlar. (Josef Thury, Janos Repiczky, Lajos Ligeti.)
Java 8:	Almanya'da Türkolojinin Gelişimi.
Java 9:	Belli Başlı Alman Türkologlar (Wilhelm Radloff)

Java 10:	Beli Başlı Alman Türkologlar (A M.von Gabain, Johannes Benzing, Gerhard Doerfer)
Java 11:	Belli Başlı Alman Türkologlar (Julius Theodor Zenker, Otto von Böhtlingk, Otto Hermann Blau)
Java 12:	Türkoloji çalışmalarında kullanılan bazı kaynak eserler. (Belli başlı sözlükler)
Java 13:	Türkoloji çalışmalarında kullanılan bazı kaynak eserler. (Belli başlı yerli ve yabancı dergiler)
Java 14:	Genel değerlendirme.
Java 15:	Genel konular hakkında tartışmalar ve final sınav için hazırlanma

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Pjesëmarrja aktive e studentëve në mësim: ligjërata e ushtrime,
Përgatitje paraprake për njësitë të cilat zhvillohen; leximi, detyrat etj.
Pjesëmarrje në diskutim, komente dhe shprehje e lirë e opinionit dhe qëndrimit
akademik,
Respektimi i orarit të ligjëratave pa e cenuar lirinë akademike
(shkyçje e telefonave celular etj.)